احترام و گرامی داشتِ پیرمرد مسلمان و حافظ و عالِم قرآن که در آن زیاده روی یا کوتاهی نکند و نیز احترام حاکم و صاحب قدرتِ عادل، بخشی از بزرگ داشت و تعظیم الله متعال است.

از ابوموسی اشعری رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «إِنَّ مِنْ إِجْلاَلِ الله -تَعَالَى-: إِكْرَامَ ذِي الشَّيْبَةِ المُسْلِمِ، وَحَامِلِ القُرْآنِ غَيرِ الغَالِي فِيه، وَالجَافِي عَنْه، وَإِكْرَام ذِي السُّلْطَان المُقْسِط»: «احترام و گرامی داشتِ پیرمرد مسلمان و حافظ و عالِم قرآن که در آن زیاده روی یا کوتاهی نکند و نیز احترام حاکم و صاحب قدرتِ عادل، بخشی از بزرگ داشت و تعظیم الله متعال است».

[حسن است] [به روایت ابوداوود]

این حدیث بیانگر بخشی از مواردی است که با رعایت آنها گرامی داشت و تعظیم و احترام الله متعال حاصل می گردد که عبارتند از: «إِكْرَامَ ذِي الشَّيْبَةِ المُسْلِمِ»: یعنی گرامی داشت پیرمرد مسلمان با رعایت احترام او در مجالس، مهربانی و خوش رفتاری در حق او و مواردی از این قبیل؛ و رعایت همه اینها به دلیل حرمتی که نزد خداوند متعال دارند، بخشی از کمال تعظیم و بزرگ داشت الله متعال می باشند. «وَحَامِلِ القُرْآنِ» یعنی و رعایت احترام و جایگاه حافظ قرآن؛ و به این دلیل حامل قرآن نامیده شده که قرآن در سینه او حمل می شود؛ همچنین این احترام و حفظ جایگاه، کسی را شامل می شود که مشغول قرائت و تفسیر قرآن است. اما حامل قرآن که ذکر آن در این حدیث شریف آمده، با دو وصف متمایز گشته است: 1- «غَيرِ الغَالِي» که غلو، زیاده روی و تجاوز از حد می باشد؛ مراد از آن حامل قرآنی است که در عمل به قرآن و کندوکاو در معانی بخشهایی از قرآن که بر او پنهان مانده و مشتبه می گردد و همچنین در حدود قرائت و مخارج حروفش از حد تجاوز نکند؛ و گفته شده غلو: مبالغه در تجوید یا شتاب در خواندن قرآن است به گونه ای که مانع تدبر در معانی آن گردد. 2- «وَالجَافِي عَنْه»: یعنی حامل قرآنی که از آن دور نبوده و از تلاوت و قرائت نیکوی آن، دقت در معانی آن و عمل به محتوای آن روی گردان نمی باشد؛ و در معنای «الجفاء» گفته شده: یعنی آن را بعد از فراگیری رها کند؛ به ویژه زمانی که از باب تنبلی و روی گردانی، آن را فراموش کند. آخرین موردی که رسول الله صلی الله علیه وسلم به رعایت احترام او توصیه می کند «ذِي السُّلْطَان المُقْسِط» می باشد؛ یعنی صاحب قدرت و منصبی که موصوف به عدل است که در این صورت رعایت احترام او به سبب نفع عام و خوب بودن او برای رعیت و زیردستانش می باشد.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/3032

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC E-Da'wah Committee
النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY